

komme til at bære en stor Byrde for de Præsters Bedkommende, som tidligere have været Præster i Byer, eller rettere sagt, den vil komme til at bære en forholdsviis stor Byrde af Pensionsvæsenet til hele Præstestanden. Dette er imidlertid maasse ikke en overveiende Grund til at holde sig tilbage overfor denne Lov, og det har da heller ikke tidligere været gjort stærkt gjældende, at det er en Nødvendighed, at Kjøbstad og Land her sælges ab; men jeg siger kun, at det vilde være godt, om den høitærede Minister var kommen saa vidt i sine Overveielser, at de i § 2 nævnte Love kunde følges ad med den nu forelagte. — Med Hensyn til Lønningerne i Forslaget er jeg meget enig i de Betragtninger, som den første ærede Læser gjorde gjældende. Et Gratiale, eller hvad man nu vil kalde det, er i høieste Grad forkasteligt. Derimod finder jeg, at Lønningerne ere rigelig ansatte, og at vi maatte foretrække nogle mindre Lønninger og større Alderstillaag. Jo større Alderstillaagene er, desto mere Sikkerhed er der for, at de paagjældende Embedsmænd blive i de Embeder, hvori de ere. — Jeg skulde for mit Bedkommende heller ikke have det Minste imod, om det blev overladt til de paagjældende Embedsmænd at forlange at komme ind under denne Lov, saasnart den kommer ud. Det er et Hensyn, vi kunne tage uden Skade for — ja, jeg var nær kommen til at sige Fonden — men jeg mener Statskassen, thi det er Statskassen, som staar bagved. Det er et Hensyn, vi skyldte at tage til de Embedsmænd, som staa paa en meget lav Lønning; de have et berettiget Krav paa snarest muligt at komme paa andre Lønningsvilkkaar, og jeg kan ikke se, at Hensynet til Statskassen i den Grad kan gjøre sig gjældende, at man ikke kunde gaa ind paa den af mig omtalte Indrymmelse. Resultatet af denne Lovs Vedtagelse vil vistnok være det, at de Embeder, der først ville komme ind under Loven, sandsynligviis ville være de allerførste og de allersejeste. Disse kunne vi jo nemlig i Reglen antage ere besatte med ældre Mænd, som i en nærmere Fremtid maa afgaa som Følge enten af Alderdomsfaughed eller Dødsfald. De yngre Embedsmænd derimod sidde, som rimeligt er, i de smaa Embeder, og til dem maa man, naar en Lov som denne vedtages, særlig tage Hensyn ved indtrædende Vakance. For imidlertid at bidrage til, at de, der sidde i de smaa Embeder, kunne saa vidt muligt blive, hvor de ere, hvis de selv ønske det, og hvis Menigheden ønsker det, tror jeg, at vi uden synderlig Vængtelse kunne bestemme i denne Lov, at de, der ønske at gaa ind under den, skulle have Lov dertil. — Jeg skal ikke opholde det ærede Thing længere. Lige som den første ærede Læser skal jeg yde al min Medvirkning til, at dette Lovforslag kan blive til Lov, og jeg har ikke mindste Grund til at tvivle om, at den høitærede Minister for fuldt Alvor vil føre denne Sag saa vidt, han kan. De Over-

veielser, som have foranlediget den ærede Minister til at gaa ind paa en fast Pengeløn, kunne mulig ogsaa føre ham til, at det ikke gaar an for en Forms Skyld — thi jeg anser Bestemmelsen om Fonden væsentlig for en Form — at opsætte denne Sags Afgjørelse i det Uendelige.

Fallesen: Det fortjener efter min Opfattelse megen Paaskjæmmelse, at der ikke for en nogensomhelst geistlig Handling maa modtages noget Offer eller overhovedet gives noget Bederlag. Denne Bestemmelse har, saavidt mig bekendt, ikke tidligere foreligget saa fuldt, idet det i andre Forslag, saavidt jeg husker, har været tilladt at modtage Bederlag for Konfirmation og Vægtveielse. Jeg paaskjærmer, som sagt, den Bestemmelse, der nu foreslaas, men den lider rigtignok en Indskrænkning derved, at der staar: „Derhos kunne Præsterne modtage frivillige Gaver“. Det vilde være mig overordentlig høert, om denne Sætning kunde komme ud af Lovforslaget, ikke fordi jeg ikke i fuldeste Maal skulde ønske Præsterne en god Indtægt — jeg skal være villig til, naar det iøvrigt maatte lade sig gjøre, at stemme for, at disse Lønninger forhøies — men fordi jeg tror, at denne Tilladelse vil skade Præsten som saadan. Det vil gjøre hans Stilling som Embedsmænd noget inferieur — om jeg maa udtrykke mig saaledes —, at han hører til den Klasse af Embedsmænd, hvem man til Nytaar kan sende en større eller mindre Pengesum; han vil derved ikke blive stillet lige med andre Embedsmænd, hvem der jo ikke kan være Tale om at tilstille en saadan Sum, men som vilde blive i høieste Grad forfærdede, om Noget til Nytaar vilde sende dem 10 eller 20 Rd. Man skal sørge for, at Præsten i saa Henseende kommer til at dele Skæbne med andre Embedsmænd. Naar man har Leilighed til at høre Befolkningen udtale sig om en Embedsmænd, til at se, hvad det egentlig er, den paaskjønner hos Embedsmænd, tror jeg nok, at man kan sige med et fremmed Ord, at det er det, at Embedsmændene er en Gentleman. Man benævner det forskjelligt i Provindsfærner; et Sted bruger man Udtrykket „en galant Mand“, et andet Sted „en Stadsmand“, kort sagt, Almuen har forskjellige Betegnelser derfor; men det, der menes, reducerer sig dog til det Begreb, jeg nys nævnte, og det Begreb er netop nøie forbundet med, at man giver, saa længe man kan, men at det, at modtage Noget, er umuligt. Man skal, som sagt, sørge for, at de Geistlige komme ind i den Kreds, hvor det at modtage ikke kan tænkes, uden at betragtes som en Fornærmelse. I det Hele taget, om jeg saa maa sige: Begrebet „Profit“ maa man have udslettet af Embedsstanden; det vil styrke den i høieste Grad, naar der ingeninde kan være Tale om Saadant. Nu er det klart for hvem der kjender Forholdet i Provindsferne, at, naar en større Kjøbmand finder sig foranlediget